

اداره دوه :- آښونه لري ۱۰۴ نجی
صایي ایله یعنی ۹ نجی جلدك ختمایله
پتمكده اولان آښونه لري مذك وقت كچیر-
مكسزین آښونه لري یكیله تمه لري رجایدوز.

74
(5)

تورک یوردی

ناشری : تورک یوردی
مدیری : آق چوره اوغلی یوسف

ییل ۱۳۳۲ صایي ۲ ۲۴ مارت ۱۳۳۲ ییل ۵ جلد ۱۰ صایي ۱۰۶

اخراج ایدیلور . كذلك چناق ، چوملك ، دستى ايله چینی اعمالاتی سکونت ایچنده . چنتو بوتون معناسیله صنایع حربیه دن معدوددر ، مملکت مزده موجود چنتو فابریقه لری حربیه حسابنه چالیشمقدده درلر . صنایع کیمییه واسپنجارییه یی حرکتسز صنعتلر ایچنه ادخال ایتلی یز : قولونیا صوبی ، بر قاق نوع بودره و قره م ايله صابون و بعضی بسط معالجات ابتدائیہ اعمالی خارجنده ، مع التأسف ، بر صنعت کیمیویه واسپنجارییه مملکت مزده هنوز حقيله تشکل ایدمه مش ایسه ده ، هیدرو فیل پاموق اعمالنه و اییوداسته حصانه تشبث ایدیلدیکی کبی ، مستحضرات ابتدائیہ دن ترکیب صورتيله بعض معالجاتكده ترتیبنه باشلاندىنی ، علی الخصوص سولفات دوکینین اعمالاتی بالذات دولتك درعهده ایتدیکی کورو لمکده در .

صنایع حربیه درعهده مملکت مزده ذاتاً بویوک مقیاسده غیر موجود اولدینی و یکیدن سرعتله تشکل ایتک قابل بولمادینی ایچون ، جسم صنعت حدیده بزده یالکیز « صنعت دولت » حالده در ، اردو من ایچون قسماً یرلی اوسته لر مزك همیتله خارقه لر وجوده کتیر یلمش اولدیغنی دشمنلر من یازیور ، دیمك ، ۳۳۱ سنه سی صنعت حدیده و تملاتی جهتدن برسنه تجربیه در . کوچك دمیرجلکله کلنجه ، کرک اردو منسوبیتك قاریوله و سائر احتیاجلرینی ، کرک علی العموم مستهلکین مملکتك احتیاجلرینی بو صنعت ملیه موفقیتله تامین ایتکده در . ماضیده مملکت مزك اعمال ایتدیکی دمیرقاریوله مقداری ۷ - ۸ بیکه بالغ اوله مزایکین ، بوسنه ۳ - ۴ یوزبیک مقدارینه وارمشدر .

پیتمدی

م . زهری

تاریخ و تریبه

یکی تریبه اصوللری

آلمانلی (هرمانه لیچ) و (یکی مکتب) ی

فرریه دن ترجمه

باشی جلد ۹ صای ۱۳ ده در .

(لیچ) ، (هارلس) ائکلرنده (Ilsenburg) ده ایلك (یکی مکتب) نی آچدیغنی زمان تام اوتوز یاشنده ایدی .

ایشه يك متواضعانه باشلادی : (Ilsenburg) مکتب خصوصیسنه خواجه تعیین اولتمشدی . بوندن باشقه آلتی پانیونری واردی . صباحین جوارده کی دکرمنك میدانه کتیردیکی کوچك چاغلا یاندن بر دوش آلدندن سوکرا یایان بیسیقل ايله مکتبه کیدیوردی . حزیرانده شا کردلرینك مقداری ۱۶ ، ایلوله ۲۶ ، و ایرتسی سنه نك نهایتدن اول ۱۰۰ ی کچمشدی .

بو ائنده سنفلر (Pulvermühle) یه نقل ایدلادی . صادق کوچك (ایزمن بورغ) لیلر ، بورایه قدر درسه کلپورلردی .

آز زمان سوکرا متعدد معلملر جلب ایتدی . براز یاشلی وجدی اولان شاگردلر ، کوچوك آرقداشلرینه رئیس یاییلادی . بو کوچك وطنداشلر ، بر مکتب جمهوریتی تشکیل ایدرهك مسئولیت ووظائفی آره لرنده توزیع ایتدیلر .

ن مکتبہ حریت اسلامی اوزریتہ مستند اولوب هیچ تحکم یوق در. کوجوکلر ویوکلر آره سنده
حبث متقابلہ ؛ طبیعتہ فعالیتہ ہیجان ؛ جوجقلرک ملک لریته موافق، مختلف فعالیتلر آره سنده
برآهنک، هیچ کیمسه ده اوصافه یوق ؛ درس مدتلری قیصه و جاذب. صاحب لری یول یول تنفس ؛
یتقلری یایق ، قوشیق (اوینامق ، قهوه اتی ، مرانغوزخانه و انچه ده مشغولیت ، فودبول ، حمام ،
صیق صیق تنزم - تنزهلر ده جوجقلر ، یملکلری بالذات کندیلری یاییورلر و جادیر آلتند یاشورلر -
هر ضیلع ک قیشین بیلہ ، جوارده کی جاغلایاندن دوش . حسباتی تربیه ایچین : هب برلکده شرقی ،
شاگرداندن مرکب اورکسستره ؛ موسیقی معلمی طرفندن جالینان یارچالری دیکلمک ؛ منتخب قرائت
پارچالری ؛ تاریخی تمثیللر ؛ چایرلر اوزرندن لعلکون غروب ییلازلی سمالری تماشای طاعلر ده
کیکلر آره سنده تنزملر ، فجر وقتی ، معبدده ، بالذات (لسیج) طرفندن انجیل شریفندن برقاج سورہ
تلاوتی وادوکرده نوای اوغنون / ایله ملن و ج المهی لر .

(ایرون بورغ) مکسینک کشادندن اوج شته سوکرا، ۱۹۰۱ ایلک بهارنده (Haubinda) دهک
مکسینی تاسیس ایندی. بوجفتلک ۳۰۰ هکتار اراضی بی اختوا ایدیوردی. تیهلرینک سطح مائلده
میوه باغچلری، دوز یرلرنده کوچک کولار، کوزاواکنده اوزایوب غائب اولان طالع‌لی ترلار، جاملی
میشه لی تیهلر اراضی بی سوسلیوردی.

بومکتبک تأسیسنده خیلی مشکلاته دوشمشدی: یوز کشیلک یناقخانه ، یمکخانه... یاییلمق لازم ایدی، چفتلک بناسی طار کلیوردی . بوکا برده مکتبک اینجده جیقان بحران منضم اولدی: (لیج ک دستورات تربیویه سی تقدیر ایدمه میان معلمر، رفاه اولمدیغدن شکایت ایله، نمون ایدلمدکری سورتمه مکتبی ترک ایدمه جکلریخی سویلیورلردی. دیگر طرفدن، صبی برانضباط آلتدن نقلاً، یکی کلن چوجقلرده بویکی مکتبک روحی آکلایه میهرق قاریش یقلاق چیقاردیلر. (لیج) مشکل بر موقعده قالدی. بوصرمده صرمده اسکی طلبه لری، خواجهرلرینک امدادینه بتشدیلر. اساساً (لیج) ک منفولیتی باشندن آشوردی: صباحلری دوت بش درس ، اوکله صوکرالری طلبه ایله ترلاوه ایش، هر اقشام قرائت ، ذراعت ایشلری و حسابلری ، انشا آته نظارت، محاسبک، مخاربه. بونلری هب (لیج) یابه جق ایدی . دیگر طرفدن دایملرده صیقیشدی بریوردی .

بوتون بونلره رغماً (ایچ)، امیدسز دوشمدی. انشا آت ختام بولدقدن سوکرا، مکتب مسعود کونلر کوردی. یاغمور و کونش آلتده زراعت ایشلری، کونلرجه دوام ایدن اوراق ییجه، میوملری طوبیلامه، کوللرک اطرافنی قازمریق - بوزیکه مساعد اولمسی ایچین - بویوتمک؛ قیشین اودون کیمک: بوتون بونلر سجیهلری صاغلاملاشدیر بیورد؛ عدم اطراده، نازک و مقساومتسز حیاته نفرت القلا

ایدیوردی نامی است که از کوه و بالا به بالا در امتداد کوه و در امتداد کوه
تاریخیه فیکویدیه در دهان زیاده و سمیت ویران شدیدی. کوچک باشد اولانلو (ایزن پورغ) دم بر اقلیدلی.
اون بش، اونائی باشند در سله، آرتق بر او یون شکننده دکل ایدی. کج رو جلفی مسئله لره حرص

ایدیلر، بالذات چوققلر، مهم حکمت طبیعی آلتلری اعمال ایدیورلردی، مثلاً اورامانقلده انشال
 ایتدکاری کلبه و قمارلری، استحصال ایلدکاری الکتریک ایله تنویر ایدیورلردی. (۱) مکتبک
 مکتبک حیات اجتماعی-ی ده کیتدکه ایشیوردی: بغدادی، میوه، اکمک کبی لازم اولان شیلرک
 همان هبسی جفتلکده چوققلر طرفدن استحصال اولیورددی. تروزی، قوندورده جی، دمیجی،
 سراقوز چوققلردن ایدی، کوجک جمهوریتلری ایچین چالیشیورلردی. آده لرندن انتخاب ایلدکاری
 رئیس ده انتظام اجتماعی بی تأمین ایدردی. (۲) مکتبکک
 ۱۹۰۴ سنه سی ایلک بهارنده Bieberstein شاتوسنده کی مکتبی آجیدی. بوراده ده درس لر، باغچه
 ایشلری، اویون و تنزه ایله مزوج اولقله برابر، کندی کندینه مطالعیه و معلم لرله اوزون مدت
 صمیمی کوروشمه چوق زمان آیرلمشدی. (۳) مکتبکک
 (یکی مکتب) لک شاگردلری، رسمی مکتبک کیلر قدر معلوماتی حامل دکل ایسه لرده، ذکله
 وسیجه لری هر حالده چوق ده ا زیاده تربیه ایدلمشدر. (یکی مکتب) شاگردانی، بیلدکاری صاغلام
 بیلیرلر. معلوماتلری منطقی بر صورتده ترصد، فرضیه و تحقیق دن سوکرا - استحصال ایشلردر
 یعنی اولاً برشلی ترصد، سوکرا اوترصدلری اوزرینه بر فرضیه وضع ودها سوکرا اوفرضیه نک
 طوغری اولوب اولدیغنی بالتجربه تحقیق دن سوکرا اومعلوماتی اده ایتشدر. بشاء علیه بو قیل
 معلومات - کندیلری طرفدن ایجاد ایدلمش کبی اولقله - اونودولمز. بونکله برابر بورانک سوک
 ایکی، اوج سنه سنده، چوققلری فضلله یورقمسزین دارالفنونه دخول امتحانلری حاضر لانیور.
 فی الحقیقه (لیج) ک طلبه سندن برچوغی، (یکی مکتب) ی یتردکن سوکرا دارالفنونه دخول امتحانده
 حاضر لانیچین آتی آی یالکیز، یاخود برمدا کره جی ایله چالیشیور. یکی مکتبه اساساً کچ کلش
 اولان بعض چوققلردن بو امتحانلری ویره مینلرده وار. فقط اکثریتله، پادلاق امتحان ویرمکده درلر
 بو، رسمی میزلرک اقرارلرله ثابت در. (لیج) دییورکه: (۴) مکتبکک
 علی العموم میزلر اعتراف ایدیورلرکه بزم شاگردلریز، رسمی مکتبکک شاگردلردن ده ا
 صاغلام معلومات صاحبی اولوب قی مناقشه لرده کی حکملرنده چوق ده ایمین دولر. بزم ویردیکمز
 معلومات کیه آز ایسه ده، حکم و محاکمه ملکه لری ده ا زیاده تکمل ایشدیریوروز. (۵) مکتبکک
 Haubinda ده بنانک برکوشه سی، (ایزن بورغ) ده جفتلک و محصولات یانغینه اوغرا دی. بونک
 اوزرینه (لیج) (Thuring) ده کی جفتلککی صانعه مجبور اولدی. (لیج)، (Haubinda) مؤسسه سنک
 مدیرلککی دوعده ایتشدی. فقط درس لری ویرمک ایچین، هر هفته، ایکی بیوک طاقی آشورق
 طقسان کیلومتر و مسافه ده بولان (بی برشتاین) شاتوسنه ایدیورددی. ۱۹۰۸ مایسنک برنجی کونی
 بو شاتوده یاندى، بو خبر (هساویندا) یه کلدیکی زمان، (لیج)، کیجه لک قارا کلقلری آده سیده،
 یوله ایدی. قالین برسیس، آلورلی صاقلایورددی. (لیج)، کیجه نک ساعت اون بونده شاتونک اوکته
 کلدیکی زمان کوللری کوردی ... اک آجیقلی ضایعات، چوققلرک میدان کتیردیکی تکمیل مکتب
 مؤسسه سی، و (لیج) ک کتابخانه سی ایدی. مطالعه و تحشیه ایلدیکی یوزلرجه جلد کتابی، بیکر می

طوبلادینی نوطلری غدار برعلو یالایوب یوتدی .

بوالیم حادثه دن سوکراده (لیچ) ، ینه جسارتی ونیکین لکنی غائب ایتمدی . استقباله معطوف نظرلرنده تک بر امل او قونوردی : آهنگ طبیعت وفطرتی رهبر ایدینه رک (مکمل) ی تحری ایتمک . بو امل یولنده دوچار اولدینی اضطرابلر ، اونک عزمی یو کسلیتمکدن باشقه برشی یاپامیوردی .

(لیچ) ، لافی سومز ، ایش ایستر . « سوز کموش ایسه ، سکوت آلتوندر . » ی بیلیر . البسه سی پک ساده در : آرقه سنده دائمی سیاح قوستومی بولنور . ایش ایشلرکن بدنک قسم علیسی آچیق در . شاگردلری بوالبسه یی چوق سوزلر . ترلارده ایش ، آفاق طوبی وسارمه کونش ، یو کوبکدن یوقاردیسی آچیق ، تازه وجودلری ایصیدیر ؛ ییل قولاق رینه چالا کلک فیصلدار .

شاگردلریله مناسباتنده (لیچ) ، خارجی هر درلو نفوذ وتحکمدن چکییر . هیچ بر دفعه طوغری دن طوغری به : « شونی یاپ ، بونی یاپمه ! » دیمامشدر . بوکا بالواسطه واریر : اقسام قرائتلرنده ، بازار کونکی اجتماعلرده ، یا حود غیر شخصی خطبه لرده حال و حرکتدن بحث ایدر . فلان صورتله حرکت ایدنلرک نصل ایی بر نقطه یه واصل اولدقلرینی جانی مثاللرله کوسترر . پک نادر اوله رق بهض شاگردلریخده خصوصی جاغیره رق کندنده حسن اداره موجود اولدینی حالده نصل اولوبده او یله فنا بر حال و حرکتده بولندیغی صورارق محجوب ایدر .

(لیچ) ک حرکتلری پک ساده در . بو درجه ساده لکک غایه خیالی اولدیغی شاگردلریده بیلیر . لیچ طلبه لک حیاتنک الک کوچک فقراتنه قدر نظارت ایدر . مثلاً یمکده هر کون صره ایله ، شاگردلر ، منتخب قرائت پارچه سی اوقورلر . سفرمه اوطورنجه اوج بش دقیقه چوجقلر ذوق ومسرت ایچنده کوروشیرلر . فقط کوزلریخده مدیرلرندن آیرمزلر . (لیچ) ، کوچک ذیلی ، کوچ ایشیدیلیر بر حالده یالکز بر کره (چی نن) چالار . یمکخانه ده درحال بر سکوت . (لیچ) بر چوجغه اشارت ایدر ؛ او قالفار ، بش اتی دقیقه اوقور ، سوکرا دیگر برینه اشارت ایدر ؛ مابعدینی او ، اوقور .

(لیچ) لک مکتبلرینک صوک اوج صنفده جزا یوقدر . آشاغی صنفلرده پک نادر اوله رق واردر . چوجغه علاوه اوله رق وظیفه ویریلیر ، چوجق بو وظیفه سنه جالیشیرکن - قباحتنک یالکز کندینه دکل ، معلمنه ضرری اولدیغی کوسترمک ایچین - خواجه سی ده باشنده بولنور .

هر چوجغک کندی کندینی تربیه ایده بیلیمسی تأمین ایچین (لیچ) ک مراجعت ایتدیکی اصول چوجقلرک اخلاق وحسیاتی رقیق قیلمقد .

(لیچ) ، تربیه دینیته نک ، حافظه یه یراشدیربان معلومات اوزرینه ایتنا ایدلمسک یا کلش اولدیغی قساعتده در . اوکا کوره دین ودینه تعلق ایدن حیات اخلاقیه - که بربرندن آیرمز - عمل ایله الله ایدملی در .

(لیچ) ، حیاتنه نظراً ، نوعی شخصنه منحصر بر ذات در . حیات ، فعالیتدن عبارت اولدیغه کوره کلمه نک بتون قوتیله یاشار ، بر مربی یه لازم اولان هر درلو اوصافه بول بول مالکدر . هر زمان عین قاراقترده در . الک نفوذلی آدملره چوجقلره و خدمتچیلره ... معامله سی بردر . نفسنه تام معناسیله صاحب در . چوجقلر ایچین مکتبه او یله بر جو اخلاق میدانه کتیرلمشدرکه ، علی الاکثر

هر یکی کاتی چو جفک رشیم حالده اولان ای سیجیه لری بردن بره پارلار ، و قناری زائل اولور .
 رقیب لری ، (لیج) و شا کردلرینه قیافه لری نه دقت ایتمک لرندن اعتراض ایدر لر . (لیج) جواباً
 دیر که : « بونک ایچین مکتبدن چیقدن صو کرا مودایی تعقیب ایدن بر محیطده بر مدتیجک بولمق
 کافی در . مکتبده عدالت ، استقامت و فعالیت حسلری تربیه ایدملی ، موده حیلک دکل . »

(لیج) ، کندی تقییداً ، کنج قیزلر ایچین (یکی مکتب) آچان مادام (B. Petersenn) ک
 کریمه سی ایله ازدواج ایتدی ؛ ایکی چو جفی اولدی .
 « یکی مکتبلر محبلی جمعی » تشکیل ایدملکه (لیج) بالذات یوزاده ده چالیشدی . بو جمعیت ،
 (یکی مکتب) دستورلرینه استناداً بر دارالایتم آچدی .

صو کرا (آلمانیا ملی مکتبلری) نامیله بر کتاب یازمق بونده مکتب تالیه نک اصول و پروگراملرندن
 بحث ایتدی . آلمانیا معارف نظارتی (لیج) ک فکر لرندن ملهم اوله رق (یکی مکتب) اساسلری
 مکتب عمومییه وضع ایتمک تشبث ایتدی . آلمانیا نک چوق یرلرنده (لیج) ک (یکی مکتب) ی
 نمونه ایدینیلرک خصوصی مکتبلر آچیلدی . اثرینک اوزاقلرده ده نور صاچدیغنی ، کنجلیکک
 اضطرارلری تقیص ایتدیکنی و انسانیه براز ده مسرورانه نفس آلدیردیغنی کورمک برایش آدمی
 ایچین پک بیوک برر مکافات در .

(لیج) ، فیلسوف (فیخته) نک شو اوچ کله سفی اساس اوله رق آلمشدی : نور ، عشق ، حیات .
 (لیج) مساعیسنده موفق اولدی .

من رمی

یوبوک حجاب

بابر خان

مترجمی : خالره ادیب

تحریری : فلورا آناستیل

باشی ییل ۳ - جلد ۶ - صای ۹ ده در .

بابر ، شطارتله سویلر کن علولر کنج یوزنده اوینا یوردی . آنه سی خانم کنج بهادرینی غائب
 ایدر سه نه اوله جفنی دوشه رک سسزجه آغلا یوردی . اختیار احسان الدوله درست بر اصول طوتیوردی .
 اک سوکیلی طاتلی طاتلی تبسم ایدم یوردی . فقط نویان کوکاطاش پارماغنی قالدردی .
 — هیشت ، دیدی ، برآت سنی وار .

بردانه دکل بر چوق بردن . قاسم کک آرقه سنده بابر صادق قالان کوچک بر فرقه یکی امیدله کلیوردی .
 بابر قالدی . اوزون قوللری ، عطائی کویا اوزرندن آتمق ایسته یورمش کی ، سیلکدی .
 — نریمه ، دیدی ، شرق ، غرب ، شمال و جنوب ؟ ...

فکر نده بر یور غنلق واردی ، فقط سنی جانلی ایدی . فائده سزلیکنه قانع اولمقله برابر یکی بر خانلق
 ایچین دو گوشمکه حاضر دی . بخارا ، سمرقند هب باش دکشد یورلردی . بابرک الندن کیتدیکی
 زماندنبری سمرقند حاکم اولان علی میرزانک معاهده طلبی بلکه معنی داردی : نهایت آنه اتلادی .